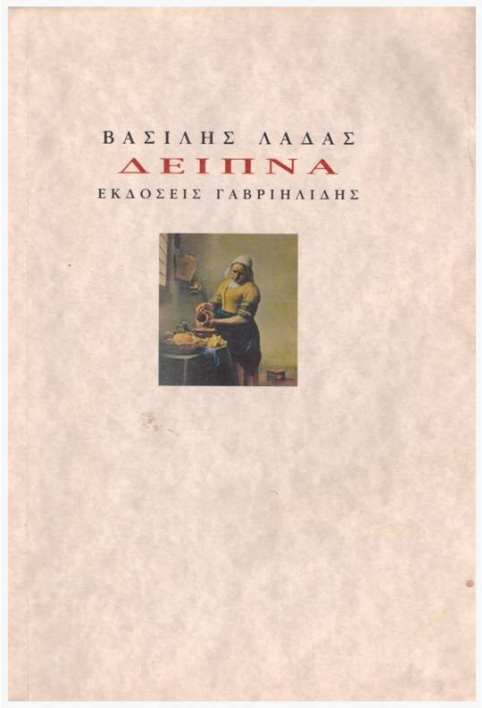
Ν.Μ.

Ο **Βασίλης Λαδάς,** γεννημένος στην Πάτρα το 1946, έχει υπηρετήσει την ποίηση, το δοκίμιο, το μυθιστόρημα. Είναι ένας από τους λίγους σύγχρονους δημιουργούς που έχει ασχοληθεί συστηματικά με το προσφυγικό ζήτημα όχι ως εξωτερικός ουδέτερος παρατηρητής, αλλά καταγράφοντας την καθημερινή ζωή και τις δοκιμασίες των ξένων «από τα μέσα».

Σπούδασε νομικά στη Θεσσαλονίκη και άσκησε το επάγγελμα του δικηγόρου στην Πάτρα, γεγονός που του έδωσε την ευκαιρία να γνωρίσει από πρώτο χέρι και τις δύο όχθες της κοινωνίας: τους καταπιεστές και τους «κερδισμένους» από τη μια και τους καταπιεζόμενους ή «λούζερ» από την άλλη.

Το βιβλίο του *Μουσαφεράτ. Οι χίλιες και μία νύχτες ενός καταυλισμού προσφύγων* (2008) καταγράφει το στήσιμο και τη βίαιη διάλυση (με εμπρησμό) μιας κατασκήνωσης προσφύγων, κοντά στο λιμάνι της Πάτρας, καθώς και τις σχετικές αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας, θετικές και αρνητικές, απέναντι στην παρουσία των προσφύγων στην πόλη.

Ιστορίες προσφύγων αλλά και χτυπημένων από την κρίση Ελλήνων ξετυλίγονται στο βραβευμένο μυθιστόρημά του *Παιχνίδια κρίκετ* (2012).

Το τελευταίο βιβλίο του, *Στην ηλικία του Αβραάμ* (2018), που γράφτηκε με αφορμή τα 40 χρόνια από την ίδρυση της Κινηματογραφικής Λέσχης Πάτρας, είναι ταυτόχρονα μια μικρή ιστορία της μεταπολίτευσης, των αλλαγών που συντελέστηκαν στην εικόνα, στην οικονομία και στις συνειδήσεις των κατοίκων της πόλης.

Ένα ιδιαίτερο στοιχείο του πεζογραφικού έργου του Βασίλη Λαδά είναι ο συνδυασμός του «ρεπορτάζ», της καταγραφής της πραγματικότητας, με το στοχασμό, τον ανεπιτήδευτο ανθρωπισμό και την κριτική σκέψη.

Έχει στο ενεργητικό του οκτώ ποιητικές συλλογές. Η πρώτη, με τίτλο *Ο Γιάννης και η Μαρία* εκδόθηκε το 1972. Από τη συλλογή *Δείπνα,* που είναι η δική του ποιητική απάντηση στον τηλεοπτικό κατακλυσμό εκπομπών μαγειρικής (2011), αναδημοσιεύουμε μερικά ποιήματά του που πιστεύουμε ότι δίνουν το στίγμα της ευαισθησίας και της σκέψης του Βασίλη Λαδά. Πριν, λοιπόν, γκρινιάξουμε για τη «σιωπή των διανοουμένων», ας αναλογιστούμε ότι υπάρχουν διανοούμενοι που παίρνουν θέση μέσα από το έργο τους… μόνο που πολλές φορές η φωνή τους δεν φτάνει στ’ αυτιά μας.

ΤΩΝ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΜΕΝΩΝ

Εξαλείφθησαν οι δηλητηριάσεις ως μέσον δολοφονίας.
Σύνηθες στις αυτοκρατορικές αυλές
μα και στα φτωχόσπιτα

όπου επιδέξιες μαγείρισσες φαρμάκωναν συζύγους
γαμπρούς και πεθερούς καταπιεστές.

Στο εδώλιο μαυροφορούσες τους πενθούσαν
δηλώνοντας αθώες και θύματα πλεκτάνης

με σκυμμένο κεφάλι απορούσαν πόση δόση
τάχα χρειαζόταν για να μην ανακαλυφθούν.

Παραμένουν απτόητες οι εξ αμελείας δηλητηριάσεις.
Ιδίως των πάμπτωχων που τρώνε από τα πεταμένα

σκουληκιασμένα τρόφιμα και μουχλιασμένα
ή πίνουν βρόμικο νερό στις ξηρασίες.

Αν και το αίμα τους αποκτά αντισώματα
με καθημερινές μικρές δόσεις δηλητηρίου.

Ωστόσο να προσέχουμε τα σκουπίδια που πετάμε,
από τους κάδους τρώνε άνθρωποι.

.....

ΤΟΥ ΝΟΥΡΕΝΤΙΝ

Με δυο κέφαλους που ψάρεψε με πετονιά
δε θα φάει, όπως πάντα ψωμί με ρύζι
ο Νουρεντίν ο λαθρομετανάστης.

Τη θάλασσα την φοβάται, μα σήμερα του έδωσε χαρά
και τραγουδώντας τηγανίζει σε γκαζάκι
προφυλαγμένο με πέτρες της βρόμικης παραλίας.

Ταξίδεψαν αιώνες λευκές μέσα από την ποταμιά
κι ήρθαν πριν κτισθεί πίσω τους η πόλη και βρομίσουν.
Κινδυνεύουν τώρα να μπαζωθούν με τσιμέντο.

Κι ο Νουρεντίν κινδυνεύει στο ταξίδι του
σε φορτηγό μέσα βρόμικος να πεθάνει από ασφυξία
σε θάλασσα με σαπιοκάικο ανώνυμος να πνιγεί.

.....

12-7-2009

Στις 12 Ιουλίου 2009 στην Πάτρα αστυνομική επιχείρηση κατεδάφισε και έκαψε έναν καταυλισμό προσφύγων. Σε παρακείμενη πολυκατοικία ύψωσαν ελληνική σημαία. Την άλλη μέρα η «εφημερίδα» έγραφε: «Το απόστημα έσπασε».

Έλεγε ο ποιητής να αντισταθούμε
σε όσους χτίζουν ένα σπιτάκι και λένε καλά είμαι εδώ.

Δεν ήξερε πως το σπιτάκι θα γινόταν πολυκατοικία.

Μεγάλες βεράντες για τα ούζα
μεγάλα σαλόνια για τα πάρτι
μεγάλα τραπέζια για τα δείπνα
μεγάλα παράθυρα για τη θέα.

Δεν ήξερε πόση δύναμη θ' αποκτούσαν.
Πόσα τανκς μπορούν να κατεβάσουν
πόσες φωτιές ν' ανάψουν
σαν κι αυτές που καίνε καταυλισμούς προσφύγων.